

tajnik, potpredsjednik, predsjednik, član i voditelj raznih odbora i komisija u Savezu inženjera i tehničara u Savezu GIG-a RH I SFRJ (1957–78), te u SVŠS Geodetskog fakulteta (1974–76).

Od mnogobrojnih funkcija koje je prof. Petković obnašao spomenimo samo najznačajnije. Predsjednik je školskog odbora srednje geodetske škole (1958–61) i član odbora (1964–65). Organizira zadruhu i njezin je predsjednik za stambenu izgradnju društva geodetskih inženjera i geometara NRH (1958–61) (izgrađena je zgrada sa 30 stanova). Član stalnog komiteta Međunarodne federacije geometara (1964–67), član pripremnog komiteta za sjednicu permanentnog komiteta FIG-e u Beogradu (1966), član izvršnog odbora SIZ-a za usmjereno obrazovanje u građevinarstvu (1976). Predsjednik komisije za konstituiranje OOUR na Geodetskom fakultetu (1973) i voditelj odjela do 1976 godine. Godine 1980. organizira proslavu 60-godišnjice geodetske visokoškolske nastave u Hrvatskoj i tom prilikom izdajesa suradnicima prigodni zbornik. Predsjednik je odbora za organizaciju međunarodnog kolokvija na OH (1975–77). Danas je prof. Petković izabran za predstavnika Hrvatskog geodetskog društva u Hrvatskom inženjerskom savezu.

Za svoj je rad odlikovan medaljom za hrabrost, ordenom zasluga za narood, počasni je zaslužni član DIT-a Jugoslavije (1979), Saveza GIG-a, Jugoslavije i SRH, dobitnik je plakete Saveza GIG-a Jugoslavije za rad na društvenom, znanstvenom i nastavnom polju te SIZ-ove nagrade za rad sa skulpturom (1979), plakete državnog instituta za rekonstrukciju spomenika, mjesta i objekata u Pragu, za uspješnu suradnju (1974) odlikovan je ordenom rada s crvenom zastavom (1980), dobitnik je plakete prilikom jubilarne, 60-godišnjice geodetskog i arhitektonskog fakulteta (1981) te plakete Sveučilišta u Zagrebu za zasluge u radu (1981).

Objavio je i nekoliko prigodnih članaka u Geodetskom listu: Opservatorij Hvar Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Tisućiti diplomirani studeni na Geodetskom fakultetu u Zagrebu, Prof. dr. Helmut Wolf-Doktor honoris causa Zagrebačkog Sveučilišta, Izbori dekana i prodekana za šk. god. 1979/80. i 1980/81, Proslava 10 godina rada Opservatorija Hvar Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te prigodni članak u časopisu Čovjek i svemir: »Opservatorij Hvar – 5 godina njegovog rada.«

Profesor Veljko Petković svojim je radom i prijateljskim odnosom prema suradnicima ostavio neizbrisiv trag na Geodetskom fakultetu i geodetskoj struci.

Mr. sc. Brankica Cigrovski Detelić

UZ 70. GODINU ŽIVOTA I RADA PROF. DR. VJEKOSLAVA DONASSYA

Prof. dr. Vjekoslav Donassy rođen je 9. lipnja 1925. u Kutini gdje je polazio osnovnu školu. Gimnaziju je polazio u u Novoj Gradiški, a građevinsku školu u Bosanskoj Dubici i Zagrebu, gdje je 1941. položio malu maturu. Iste godine upisao se na Geodetski odsjek Državne srednje tehničke škole u Zagrebu, koju je završio 1945. Studirao je na Geodetskom odsjeku Tehničkog fakulteta u Zagrebu i 1951. diplomirao s odličnim uspjehom. Još za vrijeme studija kao demonstrator iz predmeta Fotografija i fotogrametrija počeo se baviti fotografijom pa je još prije diplomiranja postavljen za laboranta u Zavodu za fotogrametriju Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Veći dio vojnog roka proveo je u Hidrografskom institutu JRM u Splitu, gdje je radio na aerofotogrametrijskom snimanju, fotolaboratoriju i restituciji.

Nastavna djelatnost

Po povratku iz vojske 1952. postavljen je za asistenta iz predmeta Fotografija i Fotogrametrija na Geodetskom odsjeku Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Školske godine 1953/54. predavao je predmet Fotogrametrija na Geodetskoj tehničkoj školi u Zagrebu i

počeo predavati predmet Fotografija na Geodetskom odsjeku Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Habilitirao je 1963. na Geodetskom fakultetu s temom Snimanje kanjona rijeke Cetine. Iste je godine izabran za docenta i povjerena su mu predavanja iz predmeta Fotografija i poglavlja Terestričko snimanje i Fotointerpretacija iz predmeta Fotogrametrija. Prvi reizbor za docenta bio je 1969. i od 1969. predaje i predmet Fotogrametrija u kulturnoj tehnici na Kulturno-tehničkom usmjerenju Geodetskog fakulteta. Od osnutka Samostalnog I. stupnja studija na Geodetskom fakultetu predavao je predmete Fotografija i Fotogrametrija. Za izvanrednog profesora na Geodetskom fakultetu izabran je 1971. otkada je nastavnik i na poslijediplomskom studiju. Honorarno je predavao i na postdiplomskim studijima Fakulteta za arhitekturu, gradbeništvo in geodeziju u Ljubljani; Zaštita i revitalizacija graditeljskog naslijeđa u Splitu (zajednički su ga organizirali Sveučilište u Splitu i Arhitektonski fakultet u Zagrebu) te Građevinskog fakulteta u Zagrebu (Projektiranje prometnica). Doktorirao je 1978. obranivši disertaciju pod naslovom Unapređenje tehnike snimanja u terestričkoj fotogrametriji. Godine 1980. izabran je za redovitog profesora koju dužnost obnaša do odlaska u mirovinu 1987. godine. Od 1978. do 1980. godine predavao je predmete Fotografija i Fotogrametrija i na Geodetskom odsjeku Građevinskog fakulteta u Skoplju.

U Zavodu za fotogrametriju organizirao je i godinama opremao fotolaboratorij koji je danas jedini u Hrvatskoj u potpunosti osposobljen za izradu i obradu aerofotomaterijala. Vježbe iz fotografije organizirao je u fotolaboratoriju omogućivši studentima praktično provođenje fotografskog postupka od snimanja, preko razvijanja negativna, do izrade slika aparatima za povećanje i kontaktno kopiranje.

Prva je skripta sastavio još kao student prema predavanjima prof. Brauma. Ta su skripta bila nekoliko godina jedini tekst za učenje fotogrametrije i studenti su ih sami kopirali. Tiskana u četiri i više izdanja i danas se primjenjuju ne samo kao udžbenici već i kao priručnici.

U svom radnom vijeku obavljao je na Fakultetu niz odgovornih funkcija kao predsjednik Komisije za diplomatske ispite, predsjednik Savjeta Geodetskog fakulteta (1983–1985), predstojnik Zavoda za fotogrametriju (1984–1987), predsjednik Sindikata, član Izvršnog odbora i niza drugih komisija. U mirovini je od 1987. godine.

Stručna djelatnost

Kroz praktične se radove najbolje vidi opseg i raznovrsnost njegova djelovanja. Nabrojiti će samo neke karakteristike: fotogrametrijsko kartiranje Jadranske obale u mjerilu 1:10 000 (1951/52), snimanje i mjerenje poprečnih profila na rijeci Dubarnici za HE Kamenica (1952.), snimanje terena za projekt ceste Zagreb-Bjelovar (1953), te snimanje terena i poprečnih profila za branu na rijeci Dobri (1954).

U Zavodu za fotogrametriju Tehničkog fakulteta, poslije AGG fakulteta od njegova osnutka (1956) radio je u timu i samostalno na zadacima redresiranja (Turopoljski lug, Sava) izradi fotomozaika (Burme, Lonjskog polja, zapadne pustinje u Egiptu), terestričkog fotogrametrijskog snimanja i kartiranja (Gradina Kalnik, Savoja, kanjoni Cetine, Like, Rječine, pojas brane Peruča, utvrda Iloka, kulturni spomenici u Poreču, Umagu, Motovunu, Buzetu, Zadru, Pagu, Hvaru, Jelsi, Labinu, Ninu, Zagrebu, Selima), projektiranja aerosnimanja (slivno područje Kupa-Korana, Zrmanja, zadataka Debelo Brdo, Ogulin, Lonjsko polje, grad Zagreb) i aerofotogrametrijskog kartiranja planova i karata (Plitvička jezera, pojedine dionice za izgradnju Jadranske magistrale, Ploče).

Bio je na specijalizaciji u tvrtki Wild Heerbrugg (1955) i tvrtki A. Gross u Sionu (Švicarska) (1959/60). Svoja iskustva pretočio je u niz članaka, referata i predavanja. U stručnim je radovima uvodio nove metode pa je u njegovim člancima često teško razlučiti stručno od znanstvenoga.

Znanstvena djelatnost

Unapređenje tehnike fotogrametrijskog snimanja bila je okosnica znanstvenog rada prof. Donassya što je rezultiralo i inovacijama. Mnoge uređaje i naprave u fotolaboratoriju

Fakulteta izradio je sam ili su izrađeni prema njegovim zamislima. Već 1955. izradio je dva aparata za povećavanje i aparat za kontaktno kopiranje negativa formata aerosnimaka. Važnije su mu inovacije adaptacija fotografskog aparata Linhof Technika na fotoploče formata 13:18 cm za fotogrametrijska snimanja (ugradnja rubnih markica i uređaja za mjerenje nagiba kamere); stereomikrometar s paralelnim vođenjem (Patent br. P- 139/67); adaptacija fototeodolita Photheo 19/1318 Carl Zeiss iz Jene za snimanje s visokim formatom (1965); adaptacija fototeodolita Photheo 19/1318 tvrtke Carl Zeiss iz Jene za blizopredmetno snimanje (1978).

Ideju da Hrvatska ima vlastitu službu aerosnimanja pokušavao je godinama ostvariti dogovorima između korisnika, ali »interesi« pojedinih organizacija/poduzeća bili su drugačiji. Nije dobio podršku velikih korisnika (neki su mu čak otvoreno rekli, da će aerosnimanje i u buduće naručivati u Beogradu i Ljubljani), pa je Beograd uz potporu Ljubljane onemogućio osnivanje službe aerosnimanja u Hrvatskoj iako su novčana sredstva bila već osigurana. Kroz dugotrajne dogovore s korisnicima aerofotogrametrijskih i satelitskih snimaka niknula je ideja o zajedničkoj nabavci i upotrebi satelitskih snimaka, što je bio začetak budućeg znanstvenog Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju JAZU. Kao član Inicijativnog odbora u osnivanju Savjeta (1976) odigrao je ključnu ulogu inzistirajući da djelatnost Savjeta obuhvati metodologiju i tehnike daljinskih istraživanja i da znanstveno područje geodezije bude uvršteno u Pravilima Savjeta (što su neki članovi pokušali isključiti). Po osnivanju Savjeta (1979) izabran je za potpredsjednika Savjeta, predsjednika komisije za tehniku snimanja i imenovan koordinatorom rada komisija i radnih grupa. Zajedno s M. Olujićem i Z. Tomaševićem objavio je monografiju Daljinska istraživanja u geoznanostima (JAZU, 1983). Za doprinos u osnivanju i kasnijem djelovanju, posebice znanstvenom izabran je za počasnog člana Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju HAZU (1992).

Od ostalih njegovih odličja valja spomenuti Orden rada sa zlatnim vijencem (1980) i Povelju za izvanredni doprinos razvoju tehničkih znanosti koju je primio od Rektora Sveučilišta u Zagrebu povodom 70. obljetnice Tehničke visoke škole u Zagrebu (1989).

Ostala djelatnost

Zadivljujuća je svestranost prof. Donassyja i poznavanje najraznovrsnijih područja ljudske djelatnosti (dobar je poznavatelj gljiva, tehnologije izrade vina, obrade vrta i voćnjaka). Njegova se svestranost posebno iskazuje u njegovim pjesmama (izdao je dvije zbirke pjesama). U početku bile su to pjesme za djecu, vesela i laka sadržaja.

Kakva je to mudra sova
koja nezna
čitati niti slova.

Često piše u dijalektu kraja (ikavicom o Dalmaciji, kajkavski o Zagorju), iskazujući ljubav prema ljudima, domovini, svjestan prolaznosti.

Motovuju:
O istarski drevni grade
oronuše sive ti fasade
ruše ti se krovovi
prazni su ti domovi.

Čestitamo profesoru Vjekoslavu Donassyju 70. obljetnicu života i želimo mu puno zdravlja s nadom da ćemo se kao i dosada vidati svakog petka na Fakultetu.

Jonatan Pleško